

процесу за рахунок посилення наочності. На нашу думку, урахування особливостей змісту й вивчення предмета при використанні комп'ютерних технологій, а також реалізація на лекції та практичному занятті активних методів навчання може стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентів і перевести її на продуктивний рівень

Висновок. Таким чином, застосування інформаційних технологій при викладанні фармацевтичних дисциплін створює додаткові можливості для стимулювання у студентів творчого мислення, посилює значення самостійної роботи, спрощує та робить об'єктивним контроль та самоконтроль здобутих знань.

УДК: 004.9:[615.1:339.016.012.32] (477)

СУЧАСНІ ІТ У РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Дондик Н.Я., Сінча Н.І., Литвиненко О.В.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: інформаційні технології, фармацевтичний бізнес, фармацевтична інформація, інформаційні системи, комп'ютерна інформаційна мережа, автоматизація, автоматизована система управління, автоматизоване робоче місце.

Вступ. У сучасному стані розвитку фармацевтичного бізнесу України важливу роль відіграє проблема споживання інформації, тому що необхідно сприйняти величезний потік інформації, який приходить різними інформаційними шляхами. Проблема може бути розв'язана за допомогою упорядкування інформації в фармацевтичному бізнесі. Можна без перебільшення сказати, що сучасне суспільство є інформаційним суспільством, а інформація в наш час стала основним ресурсом людства. Наприклад, це створення єдиної інформаційної системи Internet – всесвітньої комп'ютерної мережі. Вказана комп'ютерна інформаційна мережа за своїм рівнем надійності, високою продуктивністю і можливістю роботи в режимі он-лайн, доступністю баз даних, низькою вартістю трансакції задовольняє потреби суспільства.

Мета. Основними завданнями введення в дію інформаційних технологій (ІТ) у фармацевтичному бізнесі – це створення єдиного інформаційного поля у галузі фармації, а саме: забезпечення виробників фармацевтичної продукції, оптово-посередницьких підприємств, аптечних закладів, медичних та фармацевтичних, науково-педагогічних працівників, споживачів об'єктивною, оперативною, обґрунтованою та доступною інформацією, спрямованою на якісне обслуговування населення.

Основна частина. Фармацевтична інформація – це відомості, необхідні для належного здійснення фармацевтичної діяльності (нормативно-правові, статистичні, інформаційно-методичні, економічні, фармакоекономічні,

управлінського характеру, про створення, застосування, обіг лікарських засобів та інших фармацевтичних товарів), що отримуються та використовуються фармацевтичною наукою і практикою [1. с.73].

В умовах ринкової економіки найбільшим попитом користуються такі види фармацевтичної інформації, як: кон'юктурна (про економічну ситуацію на ринку); комерційна (про попит і пропозицію); зовнішньоекономічна (про експорт, імпорт, ціни, якість, конкурентно-спроможність продукції); соціальна (про зайнятість, рівень професійної підготовки кадрів); екологічна (про стан зовнішнього середовища) [1. с.74].

У сучасному стані для фармацевтичного бізнесу набуває великої чинності фармацевтична інформація про демографічну структуру населення України, стан здоров'я різних вікових груп громадян, доходи населення, нормативно-правове регулювання виробництва, збереження та реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Сучасний фармацевтичний бізнес, з одного боку – це заклад охорони здоров'я, а з іншого боку – це підприємство оптової або роздрібною торгівлі, яке має ряд особливостей. А саме: чималий асортимент та складне, регульоване спеціальними нормативними актами, ціноутворення. Тому інформаційні технології (ІТ) постійно мають свій розвиток та сучасні напрямки. Основними з них є: автоматизація документообігу, в тому числі електронного, бухгалтерського обліку; управління технологією фармацевтичного виробництва; автоматизація операцій оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами і виробами медичного призначення; створення автоматизованих робочих місць на всіх ланках виробництва, збереження і реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення.

На сьогоднішній день користувачам пропонується велика кількість автоматизованих систем управління, і з цієї причини керівник аптеки, аптечної мережі або оптового фармацевтичного складу повинен самостійно прийняти обґрунтоване рішення щодо вибору тієї чи іншої АСУ.

Офіційну інформацію містять сайти міжнародних організацій та державних органів влади (урядові портали): Всесвітньої організації охорони здоров'я: <http://www.who.int/ru/>; Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>; Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/> (урядовий портал); Міністерства охорони здоров'я України: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>; Міністерства економіки України: <http://www.me.gov.ua/>; Державної служби України з лікарських засобів: <http://www.diklz.gov.ua/>; Держслужби України з контролю за наркотиками: <http://www.narko.gov.ua/>; Державного експертного центру МОЗ України: <http://www.dec.gov.ua/>; Міжнародного товариства фармакоеконічних досліджень ISPOR – www.ispor.org/ [1. с.77].

Дуже корисними для фармацевтичного бізнесу є інформаційні системи (ІС), бази та реєстри: законодавство України: <http://zakon.rada.gov.ua/>; ІС

«Компендіум»: <http://compendium.com.ua/>; ІС «Лікарські засоби» (Моріон): <http://pharmbase.com.ua/>; Довідник лікарських засобів: <http://www.drlz.kiev.ua/>; Національний перелік основних лікарських засобів та ВМП (МОЗ України): http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/; Реєстр здійснення діяльності з оптової та роздрібною торгівлі ЛЗ (Держлікслужба України): <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSife/TradeLicense/TradeLicenseList.aspx>.

Реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби: http://www.moz.gov.ua/portal/register_prices_drugs/, тощо [1. с.77-78].

Аналітична інформація щодо стану та перспектив розвитку національного та світового фармацевтичного ринку публікується у спеціалізованих друкованих виданнях та інтернет-ресурсах.

Але у розвитку ІТ в фармацевтичному бізнесі існують важливі проблеми, а саме:

- проблема обізнаності персоналу, труднощі адаптації індивідуальних особливостей бізнесу;
- невелика кількість відділів автоматизації, яка частково компенсується високою кваліфікацією провідних ІТ-менеджерів;
- недостатнє фінансування підготовки ІТ-фахівців компаній.

Висновок. Таким чином, під час вибору стратегії розвитку ІТ фармацевтичного бізнесу, необхідно враховувати кількісні оцінки і техніко-економічне обґрунтування рівня інвестицій у нові інформаційні технології. Сучасне значення в автоматизації роботи фармацевтичного бізнесу має об'єднання існуючих автоматизованих робочих місць у єдину інформаційну систему. Перспективними з точки зору подальшого розвитку фармацевтичного бізнесу є комплексні управлінські рішення, розраховані на охоплення всіх сторін фінансово-господарської діяльності аптек або аптечних мереж, фармацевтичних компаній. Інтегровані програмно-апаратні комплекси необхідні для ефективного управління досягнення заданої мети та гідної конкурентної боротьби на фармацевтичному ринку, де ситуація змінюється щотижня і виживають тільки ті компанії, які володіють сучасними інформаційними технологіями (ІТ) та використовують їх у своїй повсякденній діяльності.

Література: 1. Немченко А.С. Організація та економіка фармації. Ч.1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник).